

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
до проєкту постанови Кабінету Міністрів України
«Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо
вдосконалення здійснення державного архітектурно-будівельного контролю»

I. Визначення проблеми

На сучасному етапі динамічних змін суспільних відносин та реформування законодавства, яке відповідатиме реаліям сьогодення, виникає потреба вдосконалення сфер, у яких держава наділена правом здійснювати контроль за господарською діяльністю.

Правова природа державного контролю полягає в тому, що він здійснюється відповідними органами виключно в межах та способами, визначеними нормами права. Відтак досягнення мети, покладеної державою на інститут контролю, залежить насамперед від чіткості та визначеності відповідного нормативного регулятора.

Статтею 41 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» встановлено, що державний архітектурно-будівельний контроль – це сукупність заходів, спрямованих на дотримання замовниками, проектувальниками, підрядниками та експертними організаціями вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм і правил під час виконання підготовчих та будівельних робіт.

Державний архітектурно-будівельний контроль здійснюється органами державного архітектурно-будівельного контролю відповідно до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності». Державний архітектурно-будівельний контроль замовників будівництва, які є фізичними особами, здійснюється відповідно до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» з урахуванням особливостей правового статусу таких осіб. Порядок здійснення архітектурно-будівельного контролю визначається Кабінетом Міністрів України.

При цьому саме порядок як організаційний документ за своєю правовою природою визначає механізм реалізації повноважень посадових осіб державного архітектурно-будівельного контролю, послідовну процедуру вчинення ними дій під час здійснення заходів державного архітектурно-будівельного контролю, а також права та обов'язки суб'єктів містобудування, щодо яких здійснюється державний архітектурно-будівельний контроль.

Так, процедура здійснення заходів, спрямованих на дотримання замовниками, проектувальниками, підрядниками, відповідальними виконавцями робіт та

експертними організаціями вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм і правил під час виконання підготовчих та будівельних робіт, визначена Порядком здійснення державного архітектурно-будівельного контролю, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 23.05.2011 № 553 (далі – Порядок № 553).

Разом з цим, як вже було зазначене вище, ефективність реалізації контролю органами державного архітектурно-будівельного контролю та максимальне досягнення мети цього інституту залежить значною мірою саме від чіткості, системності та комплексності нормативно закріплених завдань, функцій, прав та обов'язків зазначених органів.

В той же час практичне застосування Порядку № 553, а також ґрунтовний аналіз практики реалізації існуючого правового поля у сфері архітектурно-будівельного контролю свідчить про нагальну необхідність внесення змін, які забезпечать чіткий нормативно визначений алгоритм дій посадових осіб органів державного архітектурно-будівельного контролю, усунуть неоднозначність застосування норм та застарілі підходи.

Так, наразі однією з підстав здійснення контролю є звернення фізичних чи юридичних осіб про порушення суб'єктом містобудування вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності. З метою розгляду таких звернень законодавством передбачено утворення при органі державного архітектурно-будівельного контролю комісії щодо розгляду звернень у сфері містобудівної діяльності (далі – комісія).

При цьому нормативною основою функціонування такої Комісії є лише пункт 7¹ Порядку № 553, який фактично окреслює загальні підходи та не містить достатнього регулювання.

Розглядаючи положення згаданого пункту 7¹ з точки зору його застосування на практиці, можна дійти висновку про необхідність додаткового врегулювання окремих процедурних аспектів порядку розгляду звернень комісією. Зокрема, вбачається за доцільне визначити на нормативному рівні вимоги до звернень фізичних чи юридичних осіб про порушення суб'єктом містобудування вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, що полегшить подання фізичними та юридичними особами таких звернень; визначити категорії звернень, які не підлягають розгляду тощо.

У контексті порядку розгляду вказаних звернень Комісією слід зауважити, що у щорічній доповіді про стан додержання та захисту прав і свобод людини і громадянина в Україні у 2022 році Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини надано рекомендації Державній інспекції архітектури та містобудування України щодо розроблення змін до пункту 7¹ Порядку здійснення державного архітектурно-будівельного контролю, затвердженого постановою Кабінету

Міністрів України від 23.05.2011 № 553, в частині проведення Комісією щодо розгляду звернень у сфері містобудівної діяльності своїх засідань в режимі відеоконференції та впровадити ці зміни в роботу Комісії, що відповідно враховано розробником.

Крім цього, необхідність внесення змін до Порядку № 553 викликана потребою вдосконалення алгоритму дій посадових осіб органів державного архітектурно-будівельного контролю у разі виявлення фактів самочинного будівництва.

Регламентований у правову вимірі порядок дій компетентних органів у разі виявлення самочинного будівництва є недостатнім та не забезпечує належної взаємодії органів державного архітектурно-будівельного контролю та органів Національної поліції, місцевого самоврядування.

Тоді як механізм виявлення фактів самочинного будівництва має бути визначений в законодавстві у такий спосіб, який забезпечить максимально швидке реагування з боку відповідних органів на такі факти та сприятиме усуненню ймовірних негативних наслідків, зумовлених самочинним будівництвом, оскільки за своєю юридичною природою факт самочинного будівництва досить часто свідчить про наявність негативного впливу на права та законні інтереси інших осіб.

Окремо варто зауважити, що труднощі, які виникають при проведенні заходів державного архітектурно-будівельного контролю, зокрема під час складання протоколів про вчинення правопорушень, у деякій мірі спричинені відображенням застарілих підходів, що у свою чергу ускладнює реалізацію завдань інституту державного архітектурно-будівельного контролю та потребує корегування з урахуванням вимог сьогодення.

Разом з цим з огляду на вищевикреслену проблематику потребують перегляду положення Порядку накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.04.1995 № 244 (далі – Порядок № 244), який визначає процедуру накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності, що передбачені Законом України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності».

У свою чергу вагомим кроком у законодавстві було прийняття Закону України «Про адміністративну процедуру», який запроваджує нові інструменти регулювання відносин між фізичними/юридичними особами та суб'єктами, які відповідно до закону уповноважені здійснювати функції публічної адміністрації.

Законом України від 10 жовтня 2024 року № 4017-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Закону України “Про адміністративну процедуру”», який набув чинності 15 листопада 2024 року, внесено зміни, зокрема, до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», у зв'язку з чим виникає необхідність приведення підзаконних актів відповідно до положень вказаного Закону.

Таким чином, за наведених вище обставин виникла нагальна потреба у розробленні рішення Уряду, положення якого усунуть правові невизначеності та наявність різнотлумачень при здійсненні державного архітектурно-будівельного контролю, а також забезпечать можливість застосування норм адміністративної процедури при здійсненні державного архітектурно-будівельного контролю.

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України щодо вдосконалення здійснення державного архітектурно-будівельного контролю» (далі – проект постанови Кабінету Міністрів України) забезпечить наявність ефективної та якісної процедури здійснення державного архітектурно-будівельного контролю та застосування норм інституту адміністративної процедури при здійсненні такого контролю.

Порушене питання щодо врегулювання вищезазначених відносин потенційно може мати вплив на всі верстви населення.

Основними групами (підгрупами), на які проблема справляє вплив, є:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Громадяни	Так	—
Держава	Так	—
Суб'єкти господарювання	Так	—
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	Так	—

Врегулювання зазначених питань не може бути здійснено за допомогою: ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються виключно нормативно-правовими актами;

чинних регуляторних актів, зокрема Порядку № 553 та Порядку № 244, оскільки для усунення вищезазначеної проблематики необхідно внести зміни до їх редакції.

II. Цілі державного регулювання

Цілями державного регулювання, що будуть досягнуті з прийняттям проекту постанови є:

- перегляд положень Порядку № 553 та Порядку № 244 з метою усунення неоднозначності під час їх практичного застосування;
- визначення чіткої, ефективної та якісної процедури здійснення державного архітектурно-будівельного контролю;

- приведення положень Порядку № 553 та Порядку № 244 у відповідність до Закону України «Про адміністративну процедуру».

Так, проектом постанови пропонується внести зміни до Порядку здійснення державного архітектурно-будівельного контролю, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.0.2011 № 553, та Порядку накладення штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 06.04.1995 № 244.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів

Вид альтернативи	Опис альтернативи
<i>Альтернатива 1.</i> Збереження чинного регулювання	Збереження ситуації, яка існує на цей час, не сприятиме вирішенню проблем, що описані у розділі I аналізу, а також не забезпечує досягнення цілей державного регулювання, передбачених у розділі II аналізу.
<i>Альтернатива 2</i> Прийняття регуляторного акта	Прийняття проекту постанови забезпечить врегулювання проблемних аспектів, які виникають під час здійснення державного архітектурно-будівельного контролю, а також запровадження адміністративної процедури у сфері окреслених правовідносин.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<i>Альтернатива 1.</i> Збереження чинного регулювання	Вигоди відсутні.	Витрати відсутні. Водночас відсутність більш якісного механізму реалізації повноважень посадових осіб державного архітектурно-

		будівельного контролю, наявність застарілих підходів та неоднозначності під час практичного застосування норм зумовлює ризики безпеки містобудування.
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акта	Така альтернатива сприяє забезпеченню належного нормативного врегулювання процедури здійснення державного архітектурно-будівельного контролю. Прийняття регуляторного акта забезпечить наявність чіткості та визначеності здійснення державного архітектурно-будівельного контролю, що у свою чергу сприятиме забезпеченню безпеки містобудування та створенню безпечних умов життєдіяльності.	Реалізація проєкту постанови не потребує додаткових витрат з державного чи місцевих бюджетів.

Оцінка впливу на сферу інтересів громадян

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1. Збереження чинного регулювання	У разі залишення існуючої ситуації вигоди відсутні, оскільки за відсутності чітко визначеної процедури здійснення державного архітектурно-будівельного контролю існують ризики збільшення кількості	Ризики неякісних будівельних робіт можуть призвести до додаткових витрат.

	правопорушень у сфері містобудівної діяльності, що у свою чергу може зумовити неякісне будівництво.	
Альтернатива 2 Прийняття регуляторного акта	Чітко визначена процедура здійснення державного архітектурно-будівельного контролю забезпечує дотримання суб'єктами містобудування вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм, стандартів і правил під час виконання підготовчих та будівельних робіт. До того ж прийняття регуляторного акта забезпечуватиме дотримання принципу правової визначеності, який передбачає чіткість, зрозумілість й однозначність правових норм, зокрема їх передбачуваності (прогнозованості) та стабільності. Крім того, впровадження норм Закону України «Про адміністративну процедуру» при здійсненні державного архітектурно-будівельного контролю надає громадянам більший обсяг прав при взаємодії з публічною адміністрацією.	Витрати відсутні.

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

Відповідно до положень Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» державний архітектурно-будівельний контроль здійснюється на об'єктах будівництва у порядку проведення планових та позапланових перевірок за територіальним принципом.

Плановою перевіркою вважається перевірка, що передбачена планом роботи органу державного архітектурно-будівельного контролю, який затверджується керівником такого органу. Позаплановою перевіркою вважається перевірка, що не передбачена планом роботи органу державного архітектурно-будівельного контролю.

Згідно з пунктом 6 Порядку № 553 плановою перевіркою вважається перевірка, що передбачена планом роботи органу державного архітектурно-будівельного контролю, який затверджується керівником такого органу.

Періодичність та обсяг проведення планових перевірок суб'єктів містобудування на об'єктах будівництва визначається згідно з критеріями, за якими оцінюється ступінь ризику від провадження господарської діяльності у сфері містобудівної діяльності та визначається періодичність проведення планових заходів державного нагляду (контролю) на об'єкті будівництва органами державного архітектурно-будівельного контролю, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2018 р. № 899 (Офіційний вісник України, 2018 р., № 88, ст. 2919).

Разом з цим варто зауважити, що повноваження у сфері державного архітектурно-будівельного контролю, окрім ДІАМ, реалізують в тому числі виконавчі органи з питань державного архітектурно-будівельного контролю (у разі їх утворення сільськими, селищними, міськими радами) у випадках, встановлених законом.

З огляду на наведене, спрогнозувати достеменну кількість суб'єктів господарювання, щодо яких буде проведено заходи державного архітектурно-будівельного контролю, в тому числі виконавчими органами з питань державного архітектурно-будівельного контролю, не вбачається за можливе.

У зв'язку з цим та зважаючи, що кожен із суб'єктів господарювання є потенційним суб'єктом містобудування, щодо якого можуть здійснюватися заходи державного архітектурно-будівельного контролю, для визначення оцінки впливу проекту постанови на сферу інтересів суб'єктів господарювання взято розподіл загальної кількості суб'єктів господарювання у будівництві за даними офіційного веб-сайту Державної статистичної служби України (<https://www.ukrstat.gov.ua>) щодо кількості суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності у 2023* році (за видом діяльності «Будівництво»).

Показник	Великі	Середні	Малі	З них мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, одиниць	7	616	49998	46520	50621
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	0,0	1,2	98,8	91,9	100

* з огляду на відсутність даних щодо загальної кількості суб'єктів господарювання за видом діяльності «Будівництво» у 2024 році, взято розподіл 2023 року

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
<i>Альтернатива 1.</i> Збереження чинного регулювання	Відсутні.	Ризики неякісних будівельних робіт можуть призвести до додаткових витрат.
<i>Альтернатива 2</i> Прийняття регуляторного акта	Чітко визначена процедура здійснення державного архітектурно-будівельного контролю забезпечує дотримання суб'єктами містобудування вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм, стандартів і правил під час виконання підготовчих та будівельних робіт. До того ж прийняття регуляторного акта забезпечуватиме дотримання принципу правової визначеності,	Наявні витрати часу та коштів для отримання первинної інформації про вимоги регуляторного акта: 1 год * 48 грн/год * 1 працівник = 48 грн. * розмір заробітної плати відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» у погодинному розмірі

	який передбачає чіткість, зрозумілість й однозначність правових норм, зокрема їх передбачуваності (прогнозованості) та стабільності.	
--	--	--

Витрати, які будуть виникати внаслідок дії регуляторного акта (згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта), наведені у додатку 1 до цього аналізу.

Сумарні витрати за альтернативами	Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 – Збереження чинного регулювання. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	-
Альтернатива 2 – Прийняття регуляторного акта. Сумарні витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)	179 424

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)	Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
<i>Альтернатива 1.</i> Збереження чинного регулювання	1	У разі залишення існуючої ситуації без змін у законодавстві матиме місце недостатність правового регулювання процедури здійснення державного

		архітектурно-будівельного контролю, наявність неоднозначності під час практичного застосування норм.
<i>Альтернатива 2</i> Прийняття регуляторного акта	4	Забезпечує в повній мірі досягнення цілей державного регулювання.

Рейтинг результативності	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
<i>Альтернатива 1.</i> Збереження чинного регулювання	Для держави: відсутні. Для громадян: відсутні. Для суб'єктів господарювання: відсутні.	Для держави: існують ризики незабезпечення безпеки містобудування на належному рівні. Для громадян: ризики неякісних будівельних робіт можуть призвести до додаткових витрат. Для суб'єктів господарювання: ризики неякісних будівельних робіт можуть призвести до додаткових витрат.	Не забезпечує досягнення цілей державного регулювання.
<i>Альтернатива 2</i>	Для держави:	Для держави: не прогнозуються	Прийняття регуляторного

Прийняття регуляторного акта	забезпечення належного нормативного врегулювання процедури здійснення державного архітектурно-будівельного контролю. В результаті прийняття регуляторного акта зникає неврегульованість проблематики у чинному законодавстві. Для громадян: забезпечення якісними об'єктами будівництва. Для суб'єктів господарювання: чітко визначена процедура здійснення державного архітектурно-будівельного контролю забезпечує однозначне розуміння такої процедури та правові наслідки недотримання суб'єктами	додаткові витрати. Для громадян: не прогнозуються додаткові витрати. Для суб'єктів господарювання: прогнозуються додаткові витрати для отримання первинної інформації про вимоги регуляторного акта.	акта передбачатиме вирішення проблематики, зазначеної в розділі I, та дозволить досягти цілей державного регулювання, передбачених у розділі II.
-------------------------------------	--	---	---

	містобудування вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм, стандартів і правил під час виконання підготовчих та будівельних робіт.		
--	---	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи / причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
<i>Альтернатива 1</i> Збереження чинного регулювання	Така альтернатива є неприйнятною, оскільки існуюче правове регулювання сфери державного архітектурно-будівельного контролю не забезпечує повноти та чіткості регулювання його здійснення. Також збереження чинного регулювання виключає можливість застосування інституту адміністративної процедури під час здійснення державного архітектурно-будівельного контролю. Цілі державного регулювання не будуть досягнуті.	Зовнішні чинники відсутні.
<i>Альтернатива 2</i> Прийняття регуляторного акта	Така альтернатива забезпечить дієвий механізм здійснення державного архітектурно-будівельного контролю з урахуванням норм Закону України «Про адміністративну процедуру». Прийняття акта повною мірою забезпечить усунення проблематики,	Зовнішні чинники відсутні.

	порушеної у розділі I, та досягнення цілей, визначених у розділі II аналізу.	
--	--	--

З огляду на викладене найбільш оптимальним способом розв'язання проблем, визначених у розділі I цього аналізу регуляторного впливу, є прийняття регуляторного акта – альтернатива 2.

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмом, який забезпечить розв'язання зазначеної проблеми, є прийняття регуляторного акта, що у свою чергу забезпечить дієвість механізму здійснення державного архітектурно-будівельного контролю з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про адміністративну процедуру».

Для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити погодження регуляторного акта із заінтересованими органами, подання його на розгляд Кабінету Міністрів України, інформування суб'єктів господарювання про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення у порядку, встановленому законодавством.

З метою ознайомлення громадян та суб'єктів господарювання про вимоги регулювання регуляторний акт буде оприлюднено на офіційних вебсайтах Кабінету Міністрів України, Мінрозвитку, ДІАМ.

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових бюджетних витрат і ресурсів.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу (або нового структурного підрозділу діючого органу).

Для ДІАМ проведено розрахунок витрат на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 2 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (додаток 1 до аналізу).

Здійснено розрахунок витрат на виконання вимог регуляторного акта для органів виконавчої влади згідно з додатком 3 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (додаток 2 до аналізу).

У межах цього аналізу регуляторного впливу також проведено розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва (М-Тест) згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, оскільки питома вага суб'єктів

малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків (додаток 3 до аналізу).

Прийняття та оприлюднення проєкту в установленому порядку забезпечить доведення його вимог до суб'єктів господарювання, центральних та місцевих органів виконавчої влади і органів місцевого самоврядування.

Досягнення цілей не передбачає додаткових організаційних заходів.

Можлива шкода у разі очікуваних наслідків дії регуляторного акта не прогнозується.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Строк дії регуляторного акта встановлюється на необмежений строк з моменту набрання чинності, оскільки необхідність виконання положень регуляторного акта є постійною.

Зміна строку дії регуляторного акта можлива в разі зміни міжнародно-правових актів чи законодавчих актів України вищої юридичної сили, на виконання яких розроблено цей проєкт регуляторного акта.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності є:

- 1) розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта – не прогнозується;
- 2) кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта;
- 3) розмір коштів і час, що витратимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта - низький;
- 4) рівень поінформованості суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб з основних положень акта – вище середнього.

Кількісними показниками, які безпосередньо характеризують результативність дії регуляторного акта та які підлягають контролю (відстеження результативності) є

- 1) кількість здійснених заходів державного архітектурно-будівельного контролю;
- 2) сума накладених штрафів за правопорушення у сфері містобудівної діяльності (розмір штрафу залежить від суб'єкта містобудування, об'єкта будівництва та виду правопорушень, передбачених Законом України «Про відповідальність за правопорушення у сфері містобудівної діяльності»);
- 3) кількість судових рішень про скасування документів, складених за результатами здійснення заходів державного архітектурно-будівельного контролю.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності дії регуляторного акта буде здійснюватися Державною інспекцією архітектури та містобудування України.

У разі прийняття регуляторного акта послідовно здійснюватиметься базове, повторне та періодичне відстеження його результативності згідно зі статтею 10 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Базове відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено у IV кварталі року після дня набрання чинності.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта буде здійснено через рік з дня проведення базового відстеження.

Періодичне відстеження результативності регуляторного акта будуть здійснюватись раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності, – статистичні.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення нерегульованих або проблемних питань буде розглянуто необхідність внесення відповідних змін.

**Голова
Державної інспекції архітектури
та містобудування України**

Олександр НОВИЦЬКИЙ

_____ 2025 р.

Додаток 1 до
Аналізу регуляторного впливу

ВИТРАТИ
на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва,
які виникають внаслідок дії регуляторного акта

Порядковий номер	Витрати	За перший рік	За п'ять років
1	Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо, гривень	1 год * 48 грн/год * 1 працівника = 48, 00 грн. (отримання первинної інформації про вимоги регулювання)	1 год * 48 грн/год * 1 працівника = 48, 00 грн (отримання первинної інформації про вимоги регулювання прогнозується у першому році)
2	Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів), гривень	0,00 грн.	0,00 грн.
3	Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам, гривень	0,00 грн.	0,00 грн.
4	Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій, виконання рішень/приписів тощо), гривень	240 грн.	1 200 грн.
5	Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо), гривень	0,00 грн.	0,00 грн.

6	Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо), гривень	0,00 грн.	0,00 грн.
7	Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу, гривень	0,00 грн.	0,00 грн.
8	Інше (уточнити), гривень	0,00 грн.	0,00 грн.
9	РАЗОМ (сума рядків: 1 + 2 + 3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8), гривень	288 грн.	1 248 грн.
10	Кількість суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на яких буде поширено регулювання, одиниць	623	623
11	Сумарні витрати суб'єктів господарювання великого та середнього підприємництва, на виконання регулювання (вартість регулювання) (рядок 9 x рядок 10), гривень	179 424 грн.	777 504 грн

Розрахунок відповідних витрат на одного суб'єкта господарювання

При проведенні розрахунку, зважаючи, що кожен із суб'єктів господарювання є потенційним суб'єктом містобудування, щодо якого можуть здійснюватися заходи державного архітектурно-будівельного контролю, для визначення оцінки впливу проєкту постанови на сферу інтересів суб'єктів господарювання, розробником взято розподіл загальної кількості суб'єктів господарювання у будівництві за даними офіційного веб-сайту Державної статистичної служби України (<https://www.ukrstat.gov.ua>) щодо кількості суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності у 2023* році (за видом діяльності «Будівництво»).

З огляду на наведені міркування витрати на одного суб'єкта господарювання складатимуть:

01 год. (час, який витрачається суб'єктом господарювання на пошук нормативно-правового акта в мережі Інтернет та ознайомлення з ним; за результатами консультацій) x 48,00 грн (розмір заробітної плати відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» у погодинному розмірі) = 48 грн.

Вид витрат	У перший рік	Періодичні (за рік)	Витрати за п'ять років
Витрати на придбання основних фондів, обладнання та приладів, сервісне	1 год * 48 грн/год * 1 працівника = 48, 00 грн	1 год * 48 грн/год * 1 працівника =	1 год * 48 грн/год * 1 працівника =

обслуговування, навчання / підвищення кваліфікації персоналу тощо		(отримання первинної інформації про вимоги регулювання)	48, 00 грн (отримання первинної інформації про вимоги регулювання прогнозується у першому році)	48, 00 грн (отримання первинної інформації про вимоги регулювання прогнозується у першому році)
Вид витрат		Витрати на сплату податків та зборів (змінених/нововведених) (за рік)		Витрати за п'ять років
Податки та збори (зміна розміру податків/зборів, виникнення необхідності у сплаті податків/зборів)		Нові податки та збори не запроваджуються		-
Вид витрат	Витрати* на ведення обліку, підготовку та подання звітності (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій за рік	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із веденням обліку, підготовкою та поданням звітності державним органам (витрати часу персоналу)	Змін не передбачається	-	-	-

В 2024 році ДІАМ здійснено 59 перевірок.

Вид витрат	Витрати* на адміністрування заходів державного нагляду (контролю) (за рік)	Витрати на оплату штрафних санкцій та усунення виявлених порушень (за рік)	Разом за рік	Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані з адмініструванням заходів державного нагляду (контролю) (перевірок, штрафних санкцій,	1 год * 48 грн/год * 1 працівника= 48, 00 грн. (координація процесу перевірки)	-	2 832 грн	14 160 грн

виконання рішень/приписів тощо)				
---------------------------------	--	--	--	--

Вид витрат	Витрати на проходження відповідних процедур (витрати часу, витрати на експертизи, тощо)	Витрати безпосередньо на дозволи, ліцензії, сертифікати, страхові поліси (за рік - стартовий)	Разом за рік (стартовий)	Витрати за п'ять років
Витрати на отримання адміністративних послуг (дозволів, ліцензій, сертифікатів, атестатів, погоджень, висновків, проведення незалежних/обов'язкових експертиз, сертифікації, атестації тощо) та інших послуг (проведення наукових, інших експертиз, страхування тощо)	-	-	-	-
Вид витрат	За рік (стартовий)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років	
Витрати на оборотні активи (матеріали, канцелярські товари тощо)	Змін не передбачається	-	-	
Вид витрат		Витрати на оплату праці додатково найманого персоналу (за рік)		Витрати за п'ять років
Витрати, пов'язані із наймом додаткового персоналу		Не потребує найму додаткового персоналу		-

БЮДЖЕТНІ ВИТРАТИ **на адміністрування регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва**

Розрахунок витрат на адміністрування регулювання здійснюється окремо для кожного відповідного органу державної влади чи органу місцевого самоврядування, що залучений до процесу регулювання.

Державний орган, для якого здійснюється розрахунок адміністрування регулювання: Державна інспекція архітектури та містобудування України.

Процедура регулювання суб'єктів великого і середнього підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання)	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії (заробітна плата)	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання					
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	5 годин	240 грн.	1	623	747 600
камеральні					
виїзні	5 годин	240 грн.	1	623	747 600
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про					

порушення вимог регулювання					
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання					
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання					
6. Підготовка звітності за результатами регулювання					
7. Інші адміністративні процедури (уточнити): _____ _____					
Разом за рік	X	X	X	X	747 600
Сумарно за п'ять років	X	X	X	X	3 738 000

У розрахунку вартості 1 години роботи використано вартість 1 години роботи, яка відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» становить 48 грн/год.

При оформленні результатів державного архітектурно-будівельного контролю (складення протоколу про правопорушення у сфері містобудівної діяльності, постанови про накладення штрафу за правопорушення у сфері містобудівної діяльності) працівником ДІАМ орієнтовно буде витрачено 2 дні по 2,5 години (5 роб. години X 48 грн. X 1 процедура = 240 грн).

Вартість витрат, пов'язаних з оформленням результатів державного архітектурно-будівельного контролю (складення протоколу про правопорушення у сфері містобудівної діяльності, постанови про накладення штрафу за правопорушення у сфері містобудівної діяльності), визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації.

Інформація про розмір часу, який витрачається правниками ДІАМ є оціночною.

Штрафні санкції накладаються у випадку виявлення порушень у сфері містобудівної діяльності суб'єктом господарювання.

ТЕСТ малого підприємництва (М-Тест)

1. Консультації з представниками мікро- та малого підприємництва щодо оцінки впливу регулювання

Проект акта та аналіз регуляторного впливу до нього відповідно до положень Закону України «Про засади державної регуляторної політики» з метою отримання зауважень і пропозицій оприлюднено на офіційному вебсайті ДІАМ.

Порядковий номер	Вид консультації (публічні консультації прямі (круглі столи, наради, робочі зустрічі тощо), інтернет-консультації прямі (інтернет-форуми, соціальні мережі тощо), запити (до підприємців, експертів, науковців тощо)	Кількість учасників консультацій, осіб	Основні результати консультацій (опис)
https://diam.gov.ua/			

2. Вимірювання впливу регулювання на суб'єктів малого підприємництва (мікро- та малі):

кількість суб'єктів малого підприємництва, на яких поширюється регулювання: 49998 (одиниць), у тому числі малого підприємництва 3478 (одиниць) та мікропідприємництва 46520 (одиниць);

питома вага суб'єктів малого підприємництва у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких проблема справляє вплив 98,8 % (відсотків) (відповідно до таблиці «Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання» додатка 1 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта).

Для обрахунку за основу береться мінімальна заробітна плата, визначена у погодинному розмірі, що відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2025 рік» становить 48 грн/год. Джерело отримання інформації: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4059-20#Text>.

3. Розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Найменування оцінки	У перший рік (стартовий рік впровадження регулювання)	Періодичні (за наступний рік)	Витрати за п'ять років
Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання				
1	Придбання необхідного обладнання (пристроїв, машин, механізмів) <i>Формула:</i> <i>кількість необхідних одиниць обладнання X вартість одиниці</i>	-	-	-
2	Процедури перевірки та/або постановки на відповідний облік у визначеному органі державної влади чи місцевого самоврядування <i>Формула:</i> <i>прямі витрати на процедури перевірки (проведення первинного обстеження) в органі державної влади + витрати часу на процедуру обліку (на одиницю обладнання) X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість процедур обліку за рік) X кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва</i>	0	0	0
3	Процедури експлуатації обладнання (експлуатаційні витрати - витратні матеріали) <i>Формула:</i> <i>оцінка витрат на експлуатацію обладнання (витратні матеріали та ресурси на одиницю обладнання на рік) X кількість необхідних одиниць</i>	0	0	0

	обладнання одному суб'єкту малого підприємництва			
4	Процедури обслуговування обладнання (технічне обслуговування) Формула: оцінка вартості процедури обслуговування обладнання (на одиницю обладнання) X кількість процедур технічного обслуговування на рік на одиницю обладнання X кількість необхідних одиниць обладнання одному суб'єкту малого підприємництва	-	-	-
5	Інші процедури (уточнити)	-	-	-
6	Разом, гривень Формула: (сума рядків 1 + 2 + 3 + 4 + 5)	-	X	-
7	Кількість суб'єктів господарювання, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	-	-	-
8	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик "разом" X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 6 X рядок 7)	-	X	-
Оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування				
9	Процедури отримання первинної інформації про вимоги регулювання Формула: витрати часу на отримання інформації про регулювання, отримання необхідних форм та	1 год * 48 грн/год * 1 працівника= 48, 00 грн (отримання первинної інформації про	1 год * 48 грн/год * 1 працівника= 48, 00 грн (отримання первинної інформації про вимоги	1 год * 48 грн/год * 1 працівника= 48, 00 грн (отримання первинної інформації

	<i>заявок X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість форм</i>	вимоги регулювання)	регулювання прогнозується у першому році)	про вимоги регулювання прогнозується у першому році)
10	Процедури організації виконання вимог регулювання Формула: <i>витрати часу на розроблення та впровадження внутрішніх для суб'єкта малого підприємництва процедур на впровадження вимог регулювання X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість внутрішніх процедур</i>	0	0	0
11	Процедури офіційного звітування Формула: <i>витрати часу на отримання інформації про порядок звітування щодо регулювання, отримання необхідних форм та визначення органу, що приймає звіти та місця звітності + витрати часу на заповнення звітних форм + витрати часу на передачу звітних форм (окремо за засобами передачі інформації з оцінкою кількості суб'єктів, що користуються формами засобів - окремо електронна звітність, звітність до органу, поштовим зв'язком тощо) + оцінка витрат часу на корегування (оцінка природного рівня помилки)) X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість</i>	0	0	0

	оригінальних звітів X кількість періодів звітності за рік			
12	Процедури щодо забезпечення процесу перевірок Формула: витрати часу на забезпечення процесу перевірок з боку контролюючих органів X вартість часу суб'єкта малого підприємництва (заробітна плата) X оціночна кількість перевірок за рік	144 грн.	144 грн	720 грн.
13	Інші процедури (уточнити)	-	-	-
14	Разом, гривень Формула: (сума рядків 9 + 10 + 11 + 12 + 13)	192 грн.	X	768 грн.
15	Кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання, одиниць	49 998	49 998	49 998
16	Сумарно, гривень Формула: відповідний стовпчик "разом" X кількість суб'єктів малого підприємництва, що повинні виконати вимоги регулювання (рядок 14 X рядок 15)	9 599 616	X	38 398 464

Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва

Процедура регулювання суб'єктів малого підприємництва (розрахунок на одного типового суб'єкта господарювання малого	Планові витрати часу на процедуру	Вартість часу співробітника органу державної влади відповідної категорії	Оцінка кількості процедур за рік, що припадають на одного суб'єкта	Оцінка кількості суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання	Витрати на адміністрування регулювання* (за рік), гривень
---	-----------------------------------	--	--	---	---

підприємництва - за потреби окремо для суб'єктів малого та мікропідприємств)		(заробітна плата)			
1. Облік суб'єкта господарювання, що перебуває у сфері регулювання	0	0	0	0	0
2. Поточний контроль за суб'єктом господарювання, що перебуває у сфері регулювання, у тому числі:	3 години	144 грн	1	49 998	21 599 136
камеральні	0	0	0	0	0
виїзні	3 години	144 грн	1	49 998	21 599 136
3. Підготовка, затвердження та опрацювання одного окремого акта про порушення вимог регулювання	0	0	0	0	0
4. Реалізація одного окремого рішення щодо порушення вимог регулювання	0	0	0	0	0
5. Оскарження одного окремого рішення суб'єктами господарювання	0	0	0	0	0
6. Підготовка звітності за результатами регулювання	0	0	0	0	0
7. Інші адміністративні процедури (уточнити)	-	-	-	-	-

Разом за рік	X	X	X	X	21 599 136
Сумарно за п'ять років	X	X	X	X	107 995 680

* Вартість витрат, пов'язаних з адмініструванням процесу регулювання державними органами, визначається шляхом множення фактичних витрат часу персоналу на заробітну плату спеціаліста відповідної кваліфікації та на кількість суб'єктів, що підпадають під дію процедури регулювання, та на кількість процедур за рік.

4. Розрахунок сумарних витрат суб'єктів малого підприємництва, що виникають на виконання вимог регулювання

Порядковий номер	Показник	Перший рік регулювання (стартовий)	За п'ять років
1	Оцінка «прямих» витрат суб'єктів малого підприємництва на виконання регулювання	0	0
2	Оцінка вартості адміністративних процедур для суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання та звітування	9 599 616	38 398 464
3	Сумарні витрати малого підприємництва на виконання запланованого регулювання	9 599 616	38 398 464
4	Бюджетні витрати на адміністрування регулювання суб'єктів малого підприємництва	21 599 136	107 995 680
5	Сумарні витрати на виконання запланованого регулювання	31 198 752	146 394 144

5. Розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання

На основі оцінки сумарних витрат малого підприємництва на виконання запланованого регулювання (за перший рік регулювання та за п'ять років) розроблення корегуючих (пом'якшувальних) заходів для малого підприємництва щодо запропонованого регулювання не передбачається.